

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології та педагогіки
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра загальної психології та психодіагностики**

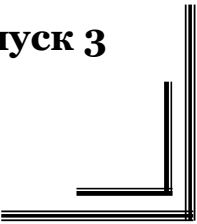

**Актуальні питання
психологічної
науки**

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 3

Рівне - 2010

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. – Випуск 3. – Рівне: РДГУ, 2010. – 184 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Редакційна колегія:

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ;

Воробйов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Литвиненко С.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Безлюдна В.І. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Корчакова Н.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Павелків В.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Рудь Г.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Созонюк О.С. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол № 9 від 30 квітня 2010 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2010

Зміст

<i>Вступ</i>	8
<i>Агєєва Ю.</i> Подолання проявів тривожності у дітей молодшого шкільного віку	9
<i>Александрова Є.</i> Психологічні основи формування моральної свідомості та самосвідомості дітей молодшого шкільного віку	10
<i>Александрова І.</i> Психологічний аналіз агресивної поведінки підлітків.....	12
<i>Андріюк Н.</i> Дослідження впливу тривожності на психофізіологічний стан молодшого школяра.....	15
<i>Балицька Н.</i> Причини виникнення труднощів у спілкуванні підлітків.....	17
<i>Беднарська І.</i> Психологічний аналіз соціально-дезадаптованої поведінки.....	19
<i>Бенедюк О.</i> Психологічні особливості життєвої перспективи соматично хворих осіб.....	22
<i>Бубнова О.</i> Психологічні особливості прояву агресії у підлітковому віці	23
<i>Ващук Т.</i> Прояви наслідків сімейної депривації у дітей раннього віку	25
<i>Галабурда Л.</i> Психологічний аналіз девіацій у поведінці підлітків.....	27
<i>Горкун М.</i> Саморегуляція діяльності вчителя у кризових ситуаціях педагогічної взаємодії.....	29
<i>Грибенко Н.</i> Методи оцінки ефективності різних видів реклами.....	30
<i>Гудз А.</i> Самооцінка як чинник адаптації дитини до навчальної діяльності	32
<i>Діжурко Ю.</i> Ціннісні орієнтації молодших школярів.....	35
<i>Демчук Н.</i> Психологічні особливості формування мотивації до навчання в молодшому шкільному віці	38
<i>Демчук О.</i> Особливості формування життєвої компетентності у системі професійної освіти майбутніх психологів.....	39

Актуальні питання психологічної науки

<i>Дем'янчук Т.</i> Визначення типів ставлення студентів до оточуючих та їх динаміка під впливом навчання у ВНЗ	41
<i>Дундюк К.</i> Проблема відносин батьків і дітей у психології.....	44
<i>Дячук О.</i> Особливості мотивації наукової діяльності студентів	46
<i>Жарська Т.</i> Прояв тривожності у студентської молоді	48
<i>Железнюк В.</i> Психологічні чинники становлення девіантної поведінки у підлітковому віці	50
<i>Жигadlo I.</i> Психологічні умови подолання особистісної тривожності учнів початкових класів	52
<i>Збанацька А.</i> Психологічний аналіз особливостей невротизації підлітків	53
<i>Карнаух В.</i> Психосоціальні чинники адиктивної поведінки підлітків	55
<i>Кирилюк М.</i> Особливості психологічної адаптації до умов професійної діяльності практичного психолога.....	58
<i>Кириченко О.</i> Психологічні особливості конфліктів у системі родинних відносин «батьки-діти»	60
<i>Кінчур М.</i> Батьківство як психологічна проблема та спосіб самореалізації.	62
<i>Ковалець А.</i> Особливості соціальної компетентності студентів вищої школи.....	64
<i>Козачук О.</i> Формування гомогендерної сексуальної ідентичності	66
<i>Козішкурт У.</i> Ірраціональні страхи	68
<i>Колосяк Л.</i> Рівні становлення етнічної свідомості у юнацькому віці .	70
<i>Кондрась Н.</i> Складові психолого-педагогічного супроводу дитини після розлучення батьків	72
<i>Корнієнко А.</i> Особливості проявів шкільних страхів у молодшому шкільному віці	73
<i>Кравець В.</i> Психологічна сутність поняття соціально-психологічної адаптації студентів	75
<i>Лащук І.</i> Психологічний аналіз проблеми „Я” образу особистості	77

<i>Левшунова К.</i> Психологічні особливості взаємодії тренера і гравців футбольної команди.....	79
<i>Лещенко О.</i> Комунікативна читацька компетентність як фактор взаємодії з художнім текстом.....	81
<i>Лисяк О.</i> Форми прояву внутрішньоособистісного конфлікту	83
<i>Лукашук С.</i> Емоційно-ціннісне самостановлення в юнацькому віці як проблема теоретичного аналізу.....	84
<i>Лясковець Т.</i> Проблеми якості життя студентів природничих та гуманітарних спеціальностей.....	86
<i>Мазорчук І.</i> Детермінанти та психологічні особливості агресивної поведінки в підлітковому віці	87
<i>Майстренко Є.</i> Вплив стресу на виникнення психосоматичного захворювання.....	90
<i>Манзик О.</i> Становлення особистості психолога як суб'єкта життєтворчості	92
<i>Мартинюк Т.</i> Психологічний аналіз розвитку самосвідомості особистості молодшого школяра	97
<i>Мартинюк О.</i> Соціалізація дітей з діагнозом ДЦП за допомогою ігрових методів, як інноваційної технології соціальної роботи.....	98
<i>Марчук В.</i> Страхи дітей молодшого шкільного віку, причини їх виникнення та наслідки	100
<i>Марчук В.</i> Роль особистісної рефлексії у розвитку пізнавальної активності підлітків	102
<i>Мачука О.</i> Психологічні особливості типів читачів.....	105
<i>Мельничук О.</i> Психологічні особливості подружньої сумісності пар.....	107
<i>Миронець Ю.</i> Відповідальність, як умова розвитку „почуття дорослості” у підлітків.....	110
<i>Мирончук А.</i> Психофізіологічні складові творчості особистості з особливими потребами: теоретико-практичні аспекти	112
<i>Миронюк Л.</i> Емоційні порушення при алкогольній залежності	115
<i>Оверчук О.</i> Психологічний аналіз депресивності підлітків	117

Актуальні питання психологічної науки

Онищук О. Особливості особистісної рефлексії у підлітковому віці ..	119
Опанасюк О. Формування мовленнєвої компетенції особистості майбутніх психологів.....	121
Палазнюк В. Професійна адаптація викладачів-початківців педагогічних ВНЗ.....	122
Панасюк І. Соціально-психологічна проблема розвитку емпатії у студентів-психологів.....	124
Перепельця Г. Вплив сімейних конфліктів на формування особистості.....	125
Петруняк Н. Психологічні детермінанти та закономірності виникнення страхів у дітей дошкільного віку	127
Пивоварчук Т. Психологічна сутність комунікативного підходу при вивченні іноземної мови	128
Пігаль Н. Організаційні основи догляду за психічно хворими з інтелектуальними розладами	130
Подерня О. Психологічний супровід дітей з особливими потребами .	133
Полищук К. Психологічні особливості прояву агресії у підлітковому віці	135
Полюшкевич О. Професіоналізація як чинник особистісної динаміки персоналу МНС.....	137
Ревко Н. Дослідження характеристик когнітивного стилю учнів загальноосвітньої школи.....	139
Романович О. Особливості гендерної соціалізації дітей дошкільного віку	141
Романчук І. Вплив тривожності на формування особливостей поведінки підлітків.....	144
Руденко А. Психологічний аналіз копінгів військовослужбовців у стресових ситуація	145
Рудика І. Психологічні особливості розуміння навчального матеріалу студентами вищої школи	147
Самолук А. Психологічні особливості засвоєння студентами навчального матеріалу	149

Сидоришина Н. Психологічний аналіз поведінки підлітків у стресовій ситуації.....	151
Смоляк А. Прояви альтруїзму в підлітковому віці.....	153
Соломонян Н. Особливості формування Я-образу у дітей старшого дошкільного віку.....	156
Станіславів Н. Брехня як норма сучасності.....	159
Стасюк С. Психологічні особливості розуміння художніх творів як особливого виду інформації.....	160
Тищенко І. Психологічний аналіз дитячих страхів.....	163
Ткач Т. Вплив індивідуально-типологічних особливостей на вибір способу досягнення мети.....	165
Федорчук Є. Психологічні фактори емоційної дезадаптації молодших школярів.....	167
Фурда Т. Гендерні відмінності в сприйманні оточуючого світу.....	169
Фурманець В. Вплив сім'ї на особистість підлітка та його саморозвиток.....	171
Харковець Н. Формування позитивної Я-концепції особистості майбутнього практичного психолога.....	174
Харчук Г. Психологічний аналіз міжособистісної взаємодії у підлітковому віці.....	175
Хлевнюк С. Актуальні проблеми психологічного забезпечення психічного та фізичного здоров'я студентів.....	177
Швайчук В. Розвиток пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами ігрових психотехнік.....	179
Яцечко Я. Причини виникнення роздратованості у процесі міжособистісної взаємодії.....	181

Актуальні питання психологічної науки

опосередкована форма страху, набуває особливого значення в дошкільному віці.

На різних етапах розвитку діти випробовують низку загальних страхів: у дошкільному віці – страх відділення від матері, страх перед тваринами, темнотою, в 6-8 років – страх смерті. Це слугує доказом загальних закономірностей розвитку, коли дозріваючі психічні структури під впливом соціальних чинників стають основою для прояву одних і тих же страхів. Наскільки буде виражений той або інший страх і чи буде він виражений взагалі, залежить від індивідуальних особливостей психічного розвитку і конкретних соціальних умов, в яких відбувається формування особистості дитини [1].

Отже, дитячі страхи обумовлені віковими особливостями і мають тимчасовий характер. Страх відіграє важливу роль у житті дитини, він може уберегти від необдуманих і ризикованих вчинків. Профілактика страхів полягає у вихованні таких якостей як оптимізм, упевненість у собі, самостійність. Дитина повинна знати про реальні небезпеки і ставитися до цього адекватно. Існуючі способи зниження і контролю страху ґрунтуються перш за все на теорії навчання.

Список використаних джерел

1. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды. Т.2 (Развитие и воспитание личности)/ Б.Г. Ананьев. – М.: Издательство Санкт-Петербургского университета, 2007. – С.129- 266.
2. Бернс Р. Развитие Я концепции и воспитания / Р.Бернс // Перевод с англ.//. – Москва.: Прогресс, 1986. – 450с.
3. Venda С.Е. Олигофрения /нарушение психического развития и состояния слабоумия/ С.Е. Venda // Кишиневская психиатрия. – М., 1967. – С. 609-664.

УДК 159.953.5:81'243

ПСИХОЛОГІЧНА СУТНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Пивоварчук Тетяна, аспірант РДГУ

Керівник: Павелків Р.В., доктор психологічних наук, професор

Необхідність удосконалення комунікативного підходу при вивченні іноземної мови диктується життям. Навчання іноземним мовам стало предметом обговорення в міжнародному масштабі. Виникла необхідність заохочувати вивчення іноземних мов як важливого засобу для розширення спілкування між народами, для їх кращого ознайомлення з культурою кожної країни, а також для

зміцнення міжнародного співробітництва.

Комунікативне навчання іноземним мовам являє собою навчання, яке організоване на основі завдань комунікативного характеру, тобто спілкування. Комунікативно – орієнтоване навчання ставить за мету навчити іншомовній комунікації, в тому числі спілкуванню іноземною мовою, використовуючи всі необхідні для цього (не обов'язково тільки комунікативні завдання та приклади).

Основу комунікативного підходу (методу) складає переорієнтація з форми на функцію, з лінгвістичної компетенції на комунікативну, з мовної правильності на природність комунікації. Самий надійний шлях перетворити навчання мови у розвиваючий процес – це можливість поставити студентів перед необхідністю вирішувати комунікативні завдання, тобто завдання спілкування, оскільки вони є важливою умовою та необхідним компонентом праці, пізнання та орієнтації людини у світі.

Одиницею організації начального матеріалу і навчального процесу є ситуація, що розглядається в широкому соціокультурному контексті, тобто з використанням елементів, що дозволяють створити умови для прилучення студентів до культури країни, мова якої вивчається, до психології її носія. У ході спілкування комуніканти виступають як носії певних соціальних стосунків, що виникають в тій чи іншій сфері діяльності і реалізуються в конкретних мовленнєвих ситуаціях.

Однак помилково вважати, що комунікативний метод призначений лише для легкої бесіди. Комунікативний метод покликаний, у першу чергу, усунути страх перед спілкуванням.

Провідні західні оксфордський і кембриджський підходи до мови поєднують те, що в основу роботи більшості курсів покладена комунікативна методика, інтегрована з деякими традиційними елементами викладання. Вона передбачає максимальне занурення студента в мовний процес, що досягається за допомогою зведення апеляції учня до рідної мови до мінімуму. Основна мета цієї методики – навчити студента спочатку вільно говорити мовою, а потім думати нею.

Комунікативний метод спрямований на одночасний розвиток основних мовних навичок (усної й письмової мови, граматики, читання й сприйняття на слух або аудіювання) у процесі живого, невимушеного спілкування. Навчити студента спілкуватися чужою мовою – ось головне завдання викладача. Лексика, граматичні структури, вислови чужої мови подають студентіві в контексті реальної, емоційної ситуації, яка сприяє швидкому й міцному

запам'ятовуванню досліджуваного матеріалу [2].

Комунікативний метод передбачає руйнування психологічного бар'єра між викладачем і студентом. А коли люди перестають відчувати “дистанцію” між собою й викладачем, коли їм цікаво, весело й приємно з ним спілкуватися – їм простіше почати розмовляти чужою мовою [1, с. 25].

При навчанні ефективному мовленнєвому спілкуванню змінюється роль викладача, яка стає складнішою: він розробляє комунікативні ситуації, організовує обговорення тем, впливає на атмосферу заняття, створює умови для активної участі у процесі мовної комунікації кожного студента, виступає партнером студентів по комунікації, а не вимагає бездумного відтворення навчального матеріалу.

В умовах комунікативно орієнтованого навчання для об'єктивної перевірки й оцінки знань, навичок та умінь студентів доцільно використовувати тестовий контроль. Це одна з найефективніших форм перевірки якості засвоєння матеріалу. Тести виконують не тільки контролюючу, але й важливу навчальну функцію. Вони сприяють організації цілеспрямованого повторення та закріплення навчального матеріалу, поглибленню знань, удосконаленню навичок та умінь, актуалізації самостійної роботи.

Список використаних джерел

1. Нові виміри сучасного світу: матер. II Міжнародної Інтернет-конференції [“Нові виміри сучасного світу”]. – Мелітополь, 2006. – Т. 2. – С. 23–25.
2. Carter R. Vocabulary, cloze and discourse: an applied linguistic view / R. Carter. – London and N. Y. : Longman, 1991. – 180 p.

УДК 159.9

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДОГЛЯДУ ЗА ПСИХІЧНО ХВОРИМИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ РОЗЛАДАМИ

Пігаль Наталія, студентка РДГУ

Керівник: Хупавцева Н.О., кандидат психологічних наук, доцент

Проблема реабілітації хворих та інвалідів в останні декілька десятиліть все більше цікавить лікарів, педагогів, психологів, юристів, соціологів. Неабияку зацікавленість проявляють вони і до реабілітації психічно хворих людей з розладами інтелекту. Психічно хворі – це люди, яким доводиться долати багато труднощів, витримувати важкі випробування у їхньому нелегкому житті. Опорою та цілителями для них стають медичні працівники.